

Andragoški center Republike Slovenije
Slovenian Institute for Adult Education

**PREGLED PONUDBE IZOBRAŽEVANJA IN UČENJA ODRASLIH
V SLOVENIJI 2019/2020
Analiza in zaključno poročilo**

REPUBLIKA SLOVENIJA
**MINISTRSTVO ZA DELO, DRUŽINO,
SOCIALNE ZADEVE IN ENAKE MOŽNOSTI**

Naloga:

Pregled dejavnosti, dosežkov in ponudbe v izobraževanju odraslih (Pregled ponudbe izobraževanja odraslih v Sloveniji 2019/2020)

Nosilec naloge:

Andragoški center Slovenije

Odgovorna oseba:

Erika Brenk

Kraj in datum izdaje:

Ljubljana, december 2019

Nalogo financira:

Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti

Kazalo vsebine

1. Uvod	1
2. Aktivnosti za pripravo Pregleda IO in informacijska podpora.....	2
3. Promocija Pregleda IO	3
4. Analiza izobraževalne ponudbe odraslih	5
4.1 Izvajalci izobraževanja in učenja odraslih po regijah.....	6
4.2 Izvajalci izobraževanja odraslih po občinah.....	7
4.3 Izvajalci izobraževanja odraslih po vrstah ustanov.....	8
4.4 Programi izobraževanja in učenja po regijah.....	9
4.5 Izobraževalni programi po občinah.....	11
4.6 Programi izobraževanja in učenja po vrstah.....	12
4.7 Programi izobraževanja in učenja po vsebinah	13
4.8 Izobraževalna ponudba po ciljnih skupinah.....	14
4.9 Oblike izobraževanja in učenja odraslih	15
5. Zaključek ter nadaljnji razvoj naloge	16

1. Uvod

Na Andragoškem centru Slovenije (ACS) smo spremljali izvajalce izobraževanja in učenja odraslih v Sloveniji ter njihovo izobraževalno ponudbo v letu 2019/2020.¹ Zbrano ponudbo izobraževanja in učenja za odrasle smo objavili na spletni strani **KAM PO ZNANJE – Pregled ponudbe izobraževanja in učenja odraslih v Sloveniji** (<http://pregled.acs.si>). Na spletni strani Kam po znanje so poleg informacij o izvajalcih programov formalnega in neformalnega izobraževanja in učenja odraslih širši javnosti na voljo tudi druge koristne informacije in vsebine o izobraževanju odraslih (IO) in vseživljenjskem učenju (VŽU).

Spletna stran je eden redkih virov informacij na nacionalni ravni, kjer so na enem mestu zbrane informacije o ponudbi formalnega in neformalnega izobraževanja in učenja odraslih ter druge koristne informacije o možnostih za vključitev v izobraževanje in usposabljanje.

Namen spremljanja in objavljanja izobraževalne ponudbe za odrasle na spletni strani Kam po znanje je informirati in ozaveščati širšo javnost ter posamezne ciljne skupine o možnostih izobraževanja in učenja odraslih v Sloveniji, ter ozaveščati o pomenu VŽU. Izobraževalna ponudba, zbrana na enem mestu, je pomemben vir tudi za strokovnjake v informativno-svetovalni dejavnosti za odrasle, strokovnjake za razvoj človeških virov v podjetjih ter strokovno in politično javnost na področju IO. Rezultati analizirane izobraževalne ponudbe so pogosto uporabljeni tudi za analitično-raziskovalne namene ter odgovore medijem, ki povprašujejo po ponudbi izobraževanja odraslih v Sloveniji. Stalni stik z mrežo izvajalcev je pomemben za ažuriranje in dopolnjevanje baz podatkov registra ACS o ustanovah in posameznikih, ki delujejo v IO, še zlasti neformalnih programov. Za izvajalce IO pa je predstavitev na spletni strani Kam po znanje dodatna promocija, ki vodi v večjo prepoznavnost in zbuja zanimanje za njihovo dejavnost.

Na spletni strani Kam po znanje vsako leto predstavi svojo ponudbo izobraževanja in usposabljanja preko 200 izvajalcev izobraževanja in učenja odraslih. Poleg izobraževalnih so to tudi druge ustanove, katerih primarna dejavnost ni nujno izobraževanje. Ponudba je zelo bogata, saj je predstavljenih preko 3.000 vsebinsko raznolikih programov izobraževanja in usposabljanja ter drugih dejavnosti, ki so na voljo odraslim.

Celotne izobraževalne ponudbe za odrasle ni mogoče zajeti, zato so na spletni strani objavljene tudi nekatere druge koristne spletne povezave s podrobnejšimi informacijami o posameznih programih izobraževanja in učenja. Bazo izvajalcev IO letno dopolnimo tudi z bazo izvajalcev javnoveljavnega izobraževalnega programa osnovne šole za odrasle (OŠO) in javnoveljavnih programov srednjega izobraževanja za odrasle, ki jo ima Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport (MIZŠ).

Na spletni strani smo v letu 2019 redno objavljali tudi aktualne novice o dogajanju in dosežkih v IO, različne izobraževalne video vsebine, v rubriki Kotiček EPALÉ – znanja za izobraževalce odraslih pa smo izobraževalce odraslih seznanjali z izobraževalno ponudbo za njihov nadaljnji strokovni razvoj.

Pregled IO smo celo leto promovirali v najširši in strokovni javnosti, in sicer preko predstavitev, elektronskih gradiv, različnih socialnih omrežij ter na strokovnih in izobraževalnih dogodkih.

Odgovarjali smo na vprašanja o izobraževalni ponudbi, ki so nam jih zastavili posamezniki preko elektronske pošte ali telefona. Pri odgovorih na zastavljena vprašanja smo občasno sodelovali tudi s

¹ V LDN ACS: Pregled dejavnosti, dosežkov in ponudbe v izobraževanju odraslih

središčem za svetovanje in vrednotenje. Odgovarjali smo na novinarska vprašanje o izobraževalni ponudbi za odrasle.

Za potrebe strokovnega dela smo v aplikaciji Pregleda IO (ANA) redno pripravljali različne poizvedbe in izvoze podatkov o izobraževalni ponudbi ter dodatne analize podatkov.

Aktivnosti na nalogi ter ključne izsledke iz analize zbrane izobraževalne ponudbe do konca leta 2019 predstavljamo v nadaljevanju zaključnega poročila. Zaključna poročila Pregleda IO za pretekla in tekoče šolsko leto so objavljena na spletni strani ACS v Digitalni bralnici (<https://www.acs.si/digitalna-bralnica>) ter na spletni strani Kam po znanje (<https://pregled.acs.si/index.php/porocila-arhiv>).

2. Aktivnosti za pripravo Pregleda IO in informacijska podpora

Aktivnosti na nalogi so potekale v skladu z vsebinskim in terminskim načrtom. Aprila smo arhivirali bazo podatkov o izvajalcih in programih, zbranih v Pregledu IO za šolsko leto 2018/2019, pripravili bazo podatkov in spletno aplikacijo za vnos podatkov za novo šolsko leto 2019/2020 ter pripravili spletno stran Kam po znanje za objavo nove izobraževalne ponudbe 2019/2020. Maja smo povabili različne izvajalce izobraževanja odraslih, zbrane v registru ACS, naj na spletni strani predstavijo načrtovana izobraževanja in usposabljanja za novo šolsko leto. Bazo Pregleda IO smo dopolnili tudi s podatki o izvajalcih programa OŠO in izrednega srednješolskega izobraževanja v šolskem letu 2019/2020, ki jo je na spletni strani objavilo MIZŠ.

Zbiranje podatkov preko spletnih obrazcev ter redakcija zbranih podatkov je teklo do konca junija, ko smo na spletni strani prvič objavili zbrano izobraževalno ponudbo za šolsko leto 2019/2020. Izvajalci imajo do konca šolskega leta možnost dopolnjevati in posodabljati objavljene podatke o svoji izobraževalni ponudbi. Vse te spremembe redno objavljamo na spletni strani, prav tako pa redno seznanjamo javnost z drugimi koristnimi informacijami ter novicami o dogajanju in dosežkih v IO.

Pomembna podpora pripravi Pregleda IO je informacijski sistem, ki ga sestavljajo trije moduli, in sicer spletni vnos podatkov (ANAI), redakcija in obdelava vnesenih podatkov (aplikacija ANA), spletna stran za objavo izvajalcev izobraževanja in njihovih programov ter drugih vsebin o IO (ANAK).

ISKANJE
IZVAJALCI/PROGRAMI

KORISTNE
INFORMACIJE

VIDEO
VSEBINE

PRIJAVA
ZA IZVAJALCE

Pregled izobraževanja odraslih v številkah

Slovenija (trenutno objavljeno)

Število izvajalcev: 224

Število programov: 3469

Za objavo izobraževalne ponudbe na spletni strani Kam po znanje so izvajalci posredovali podatke o ustanovi ter izobraževalnih programih in usposabljanjih preko spletnih obrazcev (ANAI). Ti omogočajo hiter in enostaven vnos podatkov ter možnost dopolnjevanja, posodabljanja in sprotnega spreminjanja izobraževalne ponudbe, objavljene na spletni strani. Pred začetkom vnosa novih smo arhivirali podatke za preteklo leto. Vse podatke o objavljeni izobraževalni ponudbi preteklega leta smo ohranili v spletni aplikaciji za vnos podatkov, tako da izvajalcem izobraževanja ni bilo treba ponovno vpisovati vsega. Že vpisane podatke so le pregledali, dopolnili z novostmi in jih ponovno shranili. Vsi podatki, ki so jih izvajalci vnesli preko spletne aplikacije, so se avtomatsko shranjevali v aplikaciji ANA, ki je namenjena administraciji vnesenih podatkov, različnim poizvedbam, obdelavam in izvozom podatkov. Vse zbrane podatke smo v aplikaciji ANA pregledali in potrdili za končno objavo na spletni strani Kam po znanje.

Spletna stran Kam po znanje omogoča enostavno ali napredno iskanje podatkov o izvajalcu izobraževanja ter izobraževalnem programu po različnih kriterijih (nazivu, kraju sedeža izvajalca izobraževanja, regiji, vrsti ustanove, nazivu izobraževalnega programa, vsebinskem področju, kraju in regiji izvedbe programa, ciljnih skupinah, načinu izvedbe programa, datumu izvedbe). Iskanje podatkov se lahko omeji le na javnoveljavne izobraževalne programe, programe za pridobitev formalne izobrazbe ali na neformalne izobraževalne programe. Objavljeno število izvajalcev izobraževanja in izobraževalnih programov v Pregledu IO, ločeno tudi po posameznih regijah, smo prikazovali v rubriki Pregled IO v številkah. Nadgradili smo napredno iskanje informacij o izvajalcih in programih izobraževanja in učenja z dodatnim kriterijem Vrsta izobraževanja. Za analitiko obiskanosti spletne strani smo namestili Google Analytics.

Spletno rubriko Kotiček EPALE – znanja za izobraževalce odraslih smo namenili izobraževalcem odraslih. Iz celotne zbrane izobraževalne ponudbe smo redno izbirali zanimive programe usposabljanja za njihov nadaljnji strokovni razvoj ter jih objavljali.

V spletni rubriki Za medije smo objavljali zanimive vsebine in publikacije s področja izobraževanja in učenja odraslih.

Da bi bila spletna stran še prijaznejša uporabnikom, smo grafično posodobili in vsebinsko nadgradili spletno rubriko Koristne informacije, kjer smo objavljali tudi različne informacije o možnostih izobraževanja in usposabljanja odraslih. Na spletni strani pa smo redno objavljali tudi druge aktualne novice ter video vsebine o izobraževanju in učenju različnih ciljnih skupin odraslih.

3. Promocija Pregleda IO

S Pregledom IO smo si prizadevali ozaveščati odrasle o pomenu izobraževanja, usposabljanja in učenja, nenehnega pridobivanja znanja in veščin v vseh življenjskih obdobjih v tem hitro spreminjajočem se in globalno razvijajočem se svetu. Z informacijami o izobraževalni ponudbi smo informirali o različnih (brezplačnih) možnostih izobraževanja in učenja, ki so ponujene odraslim. Informacije, zbrane na enem mestu, pa so bile pomemben vir informacij tudi za strokovne delavce v informativno-svetovalni dejavnosti, kadrovske delavce ter drugo strokovno in politično javnost v IO in drugje.

Skozi celo leto smo skrbeli za prepoznavnost Pregleda IO v širši in strokovni javnosti. Promocija je zajemala predstavitve, pisanje promocijskih in informativnih člankov ter različnih obvestil: e-Novičke (13. 2., 17. 5., 6. 9.), e-platforma za izobraževanja odraslih (EPALE) 22. 2., 11. 6. in 23. 9., redne objave na

spletni strani ACS in FB strani ACS (9. 1., 29. 1., 20. 6., 3. 9., 12. 9., 30. 9., 18. 11.), spletna novica na CNVOS (22. 5.), na spletni strani Kariernega centa Univerze v Mariboru (21. 6.), članek v reviji LUPA (22. 1.) in v Eurydice novicah (17. 9.).

Na predlog Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti (MDDSZ) in MIZŠ smo januarja predstavili spletno stran Kam po znanje predstavnikom MDDSZ, MIZŠ, Zavoda RS za zaposlovanje (ZRSZ) in Centa RS za poklicno izobraževanje (CPI). Srečanje je bilo sklicano z namenom, da se preučijo možnosti za dopolnitev baze podatkov in informacij v Pregledu IO še z drugimi bazami podatkov o izvajalcih izobraževanja in učenja odraslih, ki jih imajo te ustanove. Da bi še izboljšali Pregled IO in s tem informiranost odraslih, še posebno ranljivih ciljnih skupin, o izobraževalni ponudbi ter drugih dejavnostih in možnostih, ki so jim na voljo, smo se povezali z ZRSZ, CPI ter Javnim štipendijskim, razvojnim, invalidskim in preživninskim skladom RS.

Pregled IO smo promovirali na različnih strokovnih dogodkih in srečanjih po Sloveniji (Dnevi medgeneracijskega učenja na Gospodarskem razstavišču (16. 5.), TVU dogodek Dediščina preteklosti je kot dota prihodnosti Polhov Gradec (23. 5.), Andragoški kolokvij v Ljubljani (31. 5.), Dnevi svetovalnih središč (25.–27. 9.), Regijska konferenca EPALE in letna konferenca EPUO v Laškem (24.–25. 9.), Festival za tretje življenjsko obdobje v Ljubljani (1.–3. 10.), strokovni dogodek Svetovanje za zaposlene v Ljubljani (24. 10.), Letni posvet o IO v Portorožu (19. in 20. 11.), strokovni dogodek EPUO Stičiča Brdo pri Lukovici (27. 11.). Informacijo o Pregledu IO s prošnjo po sodelovanju smo junija posredovali tudi Kariernim centrom Univerze v Ljubljani in Univerze v Mariboru.

Za promocijo Pregleda IO na različnih dogodkih in srečanjih smo uporabljali nov informativni letak Kam po znanje, ki smo ga oblikovno prenovili in vsebinsko posodobili.

Odgovarjali smo na vprašanja, ki so nam jih o izobraževalni ponudbi zastavili posamezniki preko elektronske pošte ali telefona, ter jih informirali o možnostih nadaljnjega izobraževanja in učenja. Pri odgovorih na zastavljena vprašanja smo sodelovali tudi s središčem za svetovanje in vrednotenje.

Za potrebe strokovnega dela ACS in zunanjih partnerjev smo pripravljali različne dodatne poizvedbe, izvoze podatkov in analize podatkov o izobraževalni ponudbi.

Do konca leta 2019 smo na spletni strani Kam po znanje zabeležili 112.732 ogledov.

»Kje lahko dokončam šolanje? Kako izbrati pravo šolo? Kje se lahko naužim tujega jezika? Kje se lahko vpišem v delavnice javnega nastopanja? Kako pridobim poklicno kvalifikacijo?«

Si tudi vi zastavljate ta vprašanja?
Odgovore poiščite na spletnem portalu Asociacije centrov Slovenije

KAM PO ZNANJE – PREGLED PONUDBE IZOBRAŽEVANJA ODRASLIH V SLOVENIJI
<http://mekstass.si>

- ✓ Več kot 300 vsebin: šolske ustanove, univerze, višje in strokovne šole, zasebne ustanove, inštitute, družbe, svetovalne in tretje šolsko leto oddelki, zavodi, nevladne organizacije, strokovne strokovne šole
- ✓ Več kot 2.000 pregledov strokovnjakov in učiteljev za odrasle (povzeto iz procesov analize in izobraževanja za odrasle, izobraževalne programe, celostni posveti za odrasle)
- ✓ Razpisnice izobraževalne ustanove za različne oblike študija
- ✓ Realna informacija o različnih možnostih izobraževanja in učenja odraslih
- ✓ Aktualna vsebina o izobraževanju in učenju odraslih in strokovnih strokovnjakov

Ste izobraževalna ustanova za odrasle? Želite dodatno promocijo in večjo prepoznavnost izobraževalni, ki bi izkoristili? Registrirajte se na spletni portal Kam po znanje in izboljšajte znanje izobraževalno ponudbo.

Informacije: Andragoški center Slovenije, Šmartinska 131 a, Ljubljana
Brika Blavnik, sekcia.kam@mcz.si | mekstass.si | 01 42 670 01 | 01 42 670 500

4. Analiza izobraževalne ponudbe odraslih

V nadaljevanju predstavljamo rezultate analizirane ponudbe izobraževanja in učenja za odrasle, objavljene na spletni strani Kam po znanje. Zajeli smo tiste izvajalce, ki so na tem portalu do 31. 12. 2019 objavili svojo izobraževalno ponudbo.

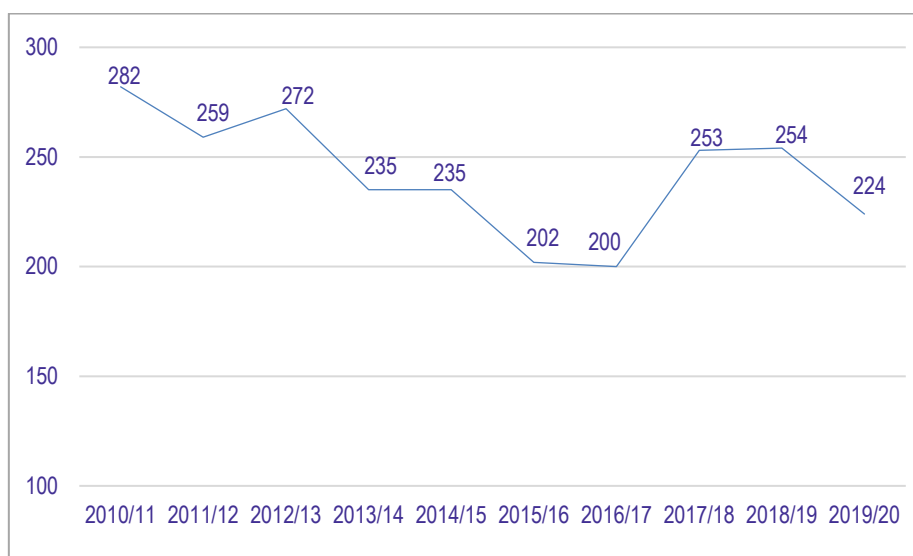
224 izvajalcev izobraževanja in učenja odraslih

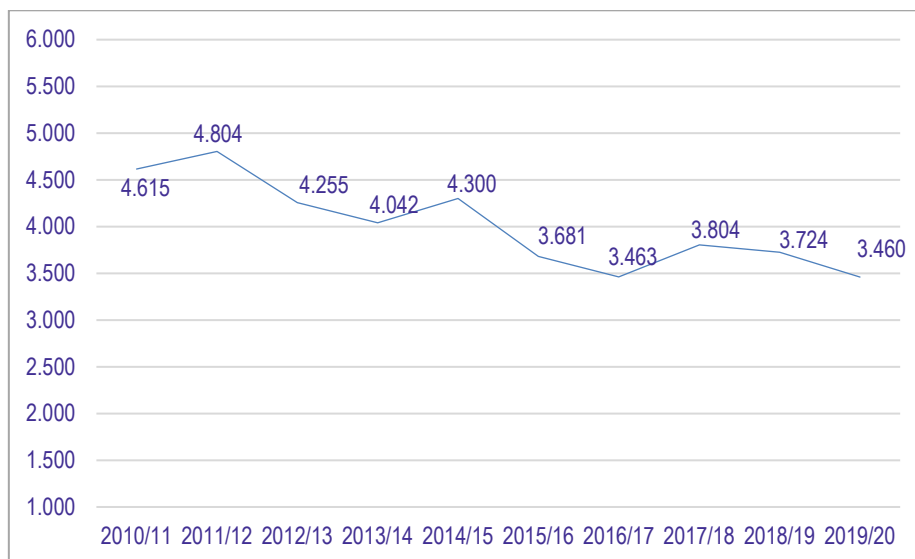
3.460 programov izobraževanja in učenja odraslih

V analizo ni zajeta celotna ponudba, je pa zajet in predstavljen velik delež pomembnih izvajalcev izobraževanja in učenja, ki je na voljo v Sloveniji. Ti lahko na spletni strani Kam po znanje do konca šolskega leta objavljeno izobraževalno ponudbo še dopolnjujejo, spreminjajo in posodablajo, zato prikazana kazalnika nista končna.

Graf 1: Število izvajalcev izobraževanja odraslih v Pregledu IO po letih

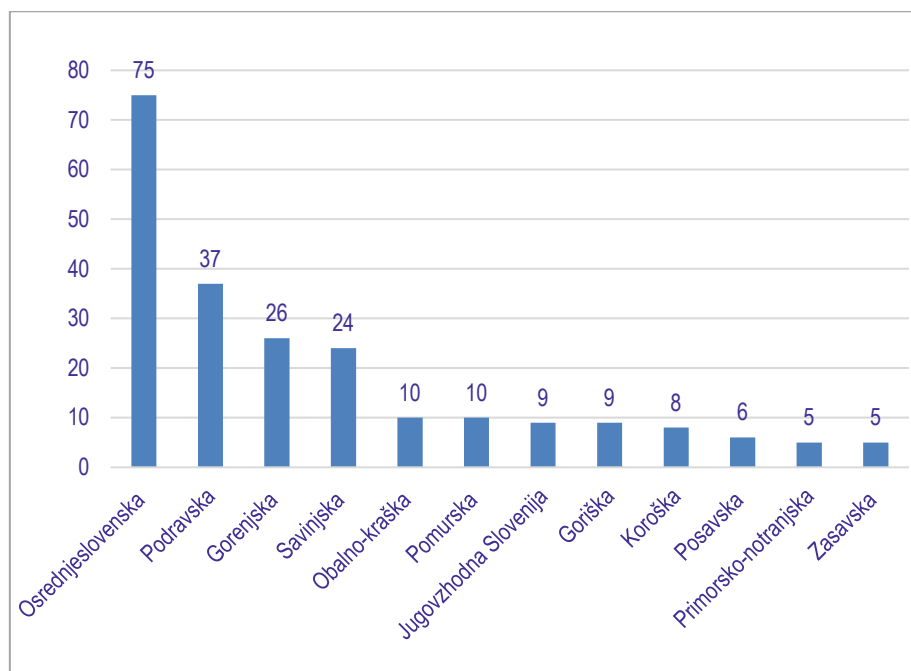
Graf 2: Število izobraževalnih programov za odrasle v Pregledu IO po letih

4.1 Izvajalci izobraževanja in učenja odraslih po regijah

Mreža izvajalcev izobraževanja in učenja odraslih je razvejana po vseh slovenskih regijah. Rezultati analize zbranih podatkov v Pregledu IO so pokazali, da po številu izvajalcev izstopa osrednjeslovenska regija, kjer je kar 37 % vseh izvajalcev IO. Sledijo podravska, gorenjska in savinjska regija z veliko manjšim številom ponudnikov izobraževanja za odrasle, v ostalih regijah pa so možnosti za izobraževanje in učenje odraslih v lokalnem okolju še skromnejše (glej graf 3).

Graf 3: Število izvajalcev izobraževanja in učenja za odrasle po regijah

Povprečno število prebivalcev na enega izvajalca IO v državi znaša 7.921 odraslih (15 in več let). Primerjava regij po številu odraslih prebivalcev (glej tabelo 1), kaže, da tega števila ne presežejo štiri regije, in sicer osrednjeslovenska (6.188 odraslih na izvajalca), gorenjska (6.654 odraslih na izvajalca), podravska (7.562 odraslih na izvajalca) in koroška regija (7.563 odraslih na izvajalca). Veliko več odraslih prebivalcev pride na enega izvajalca izobraževanja in učenja odraslih v drugih regijah, še zlasti v posavski in goriški regiji ter jugovzhodni Sloveniji.

Tabela 1: Število odraslih prebivalcev (15 let in več) na izvajalca izobraževanja in učenja po regijah

Regija	Izvajalci izobraževanja in učenja odraslih	Število odraslih prebivalcev 2019 ²	Število prebivalcev na izvajalca
Slovenija	224	1,774.357	7.921
Osrednjeslovenska	75	464.075	6.188
Gorenjska	26	173.015	6.654
Podravska	37	279.800	7.562
Koroška	8	60.506	7.563
Primorsko-notranjska	5	44.648	8.930
Savinjska	24	218.499	9.104
Zasavska	5	48.836	9.767
Pomurska	10	99.244	9.924
Obalno-kraška	10	99.393	9.939
Posavska	6	64.629	10.772
Goriška	9	100.514	11.168
JV Slovenija	9	121.198	13.466

4.2 Izvajalci izobraževanja odraslih po občinah

Občine so zainteresirane za izobraževanje in učenje svojih odraslih prebivalcev, vendar opazamo, da med njimi še vedno obstajajo razlike v dostopnosti izobraževanja in učenja za odrasle v lokalnem okolju. V Pregledu IO so se predstavili izvajalci IO iz 54 občin. Največ jih je iz ljubljanske občine (glej tabelo 2). V 24 občinah pa je bil zabeležen le po en izvajalec IO.

Tabela 2: Število izvajalcev izobraževanja odraslih po občinah

Občina	Število izvajalcev IO v občini
Ljubljana	67
Maribor	24
Celje	11
Kranj	12
Novo mesto, Ptuj	po 6
Murska Sobota	5

² Vir SURS

Koper, Postojna, Radovljica, Ravne na Koroškem, Rogaška Slatina, Škofja Loka, Velenje, Nova Gorica	po 4
Brežice, Idrija, Izola, Jesenice, Krško, Slovenj Gradec, Slovenska Bistrica	po 3
Ajdovščina, Kamnik, Lendava, Litija, Medvode, Sežana, Šentjur, Trbovlje	po 2
Črnomelj, Domžale, Gornja Radgona, Grosuplje, Ilirska Bistrica, Ivančna Gorica, Kočevje, Lenart, Ljutomer, Muta, Naklo, Ormož, Piran, Rače - Fram, Radenci, Ruše, Slovenske Konjice, Šmarje pri Jelšah, Trebnje, Tržič, Velike Lašče, Zagorje ob Savi, Žalec	po 1

Razporeditev podatkov po regijah kaže, da je bilo največ različnih občin z izvajalci IO v gorenjski, osrednjeslovenski, podravski in savinjski regiji (glej tabelo 3). V ostalih osmih regijah pa je bilo 5 ali manj občin z izvajalci izobraževanja in učenja odraslih, ki so predstavili svojo izobraževalno ponudbo v Pregledu IO.

Tabela 3: Število občin z izvajalci izobraževanja in usposabljanja po regijah

Regija	Število občin z izvajalci IO
Gorenjska	7
Osrednjeslovenska	7
Podravska	7
Savinjska	7
Pomurska	5
Jugovzhodna Slovenija	4
Obalno-kraška	4
Goriška	3
Koroška	3
Zasavska	3
Posavska	2
Primorsko-notranjska	2

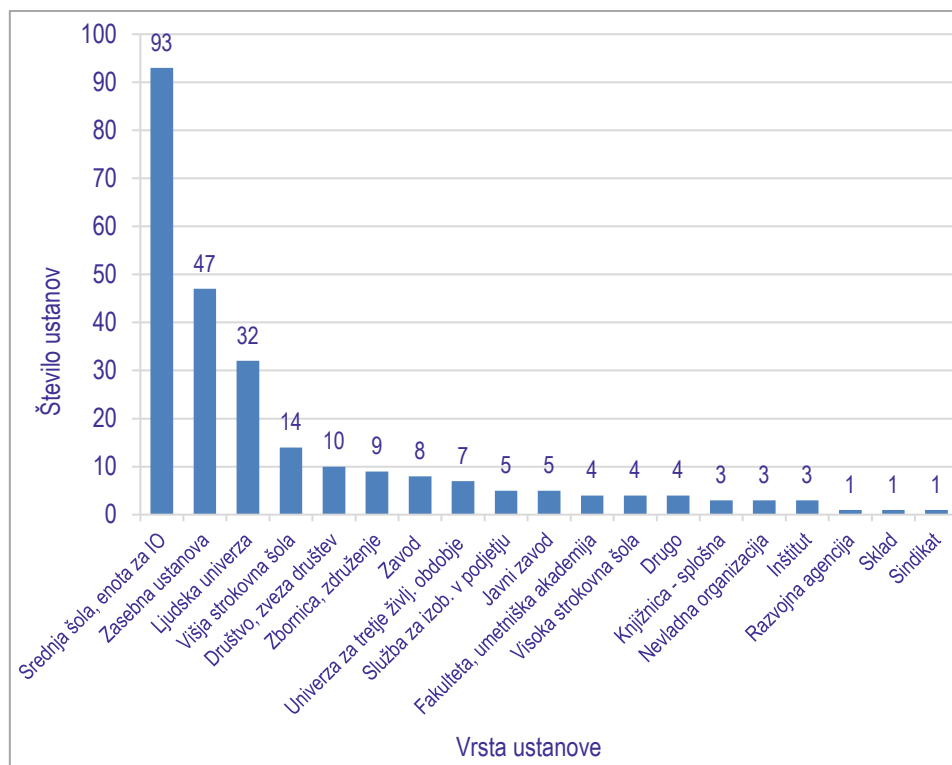
4.3 Izvajalci izobraževanja odraslih po vrstah ustanov

Paleta ustanov, v katerih poteka IO, je zelo raznovrstna, kar vpliva tudi na vsebinsko pestrost ponudbe izobraževanja in učenja odraslih. Poleg izobraževalnih ustanov se v Pregledu IO predstavljajo še druge ustanove, katerih primarna dejavnost ni izobraževanje (društva ali zveze društev, knjižnice, muzeji, galerije, zavodi, združenja, zbornice, sindikat idr.). Usposabljanja za odrasle izvajajo tudi avtošole, vendar njihove izobraževalne ponudbe ne predstavljamo v Pregledu IO.

Med ponudniki IO v Pregledu IO prevladujejo srednje šole in enote za IO pri srednjih šolah, sledijo pa jim zasebne ustanove in šole ter ljudske univerze (glej graf 4). V tovrstnih ustanovah je tudi največja ponudba programov izobraževanja in učenja za odrasle (ljudske univerze 1.270 programov, zasebne ustanove 883

programov, srednje šole in enote za IO pri srednjih šolah 808 programov), bogato ponudbo pa imajo tudi univerze za tretje življenjsko obdobje (151 programov) in knjižnice (95 programov).

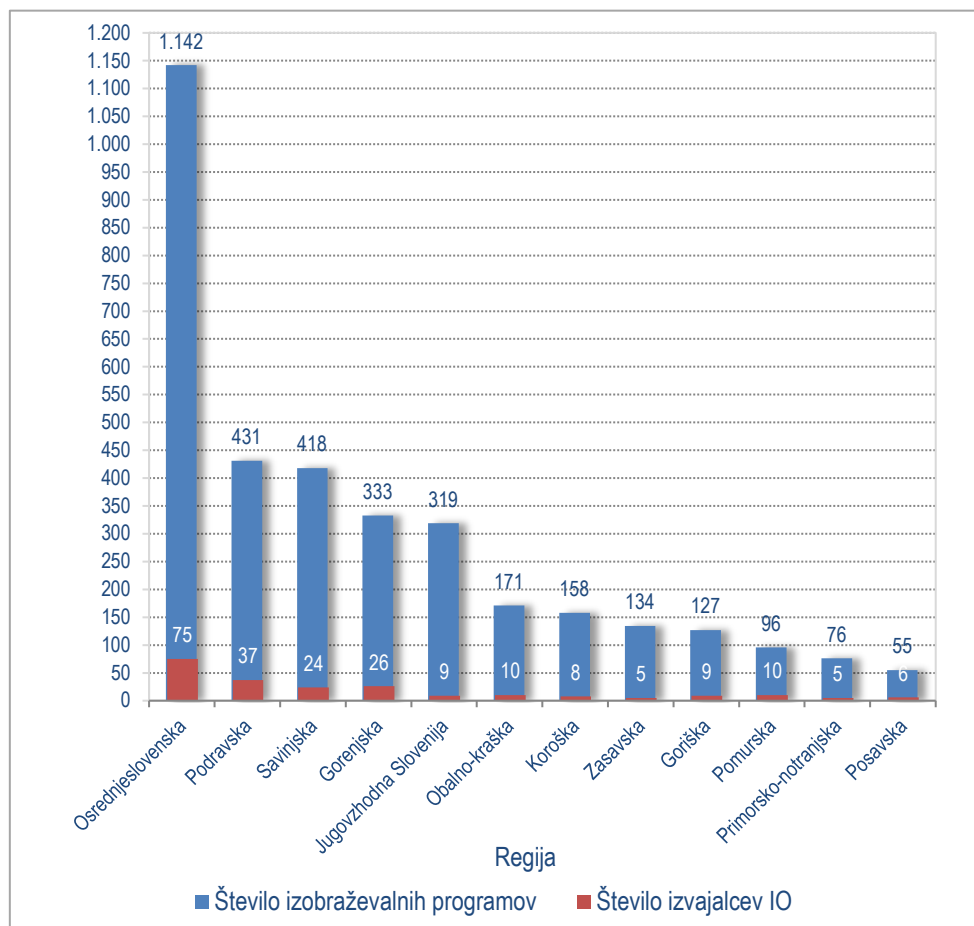
Graf 4: Izvajalci izobraževanja odraslih po vrsti ustanove

4.4 Programi izobraževanja in učenja po regijah

Možnosti za izobraževanje in učenje odraslih so po regijah različne, saj je ponudba odvisna tudi od povpraševanja. Rezultati analize kažejo, da je ponudba izobraževanja in učenja za odrasle največja v osrednjeslovenski regiji, kjer je tudi največ različnih izvajalcev, obenem pa je tudi povpraševanje po izobraževanju in učenju med odraslimi veliko (glej tudi poglavje 4.1). V ostalih slovenskih regijah je ta ponudba veliko manjša (glej graf 5).

Graf 5: Ponudba programov izobraževanja in učenja za odrasle po regijah

Analiza števila programov izobraževanja in učenja in števila odraslih prebivalcev (15 in več let) kaže, da pride v Sloveniji v povprečju 513 odraslih prebivalcev na en izobraževalni program (glej tabelo 4). Tega državnega povprečja ne presežejo štiri regije, in sicer zasavska regija (364 odraslih na program), JV Slovenija (380 odraslih na program), koroška (383 odraslih na program) in osrednjeslovenska (406 odraslih na program). V drugih regijah pride na en program izobraževanja in učenja več odraslih prebivalcev, kot je državno povprečje, še zlasti je to povprečje preseženo v pomurski in posavski regiji.

Tabela 4: Število odraslih prebivalcev (15 let in več) na izobraževalni program po regijah

	Število izobraževalnih programov	Število prebivalcev 2019 ³	Število odraslih na izobraževalni program
Slovenije	3.460	1,774.357	513
Zasavska	134	48.836	364
JV Slovenija	319	121.198	380
Koroška	158	60.506	383
Osrednjeslovenska	1.142	464.075	406
Gorenjska	333	173.015	520

³ Vir SURS

Savinjska	418	218.499	523
Obalno-kraška	171	99.393	581
Primorsko-notranjska	76	44.648	587
Podravska	431	279.800	649
Goriška	127	100.514	791
Pomurska	96	99.244	1.034
Posavska	55	64.629	1.175

4.5 Izobraževalni programi po občinah

Občine so pristojne za spodbujanje in ozaveščanje prebivalcev o pomenu VŽU ter zagotavljanje različnih možnosti za izobraževanje in učenje odraslih v svojem lokalnem okolju. Vendar rezultati analize kažejo, da se možnosti za izobraževanje in učenje odraslih po občinah precej razlikujejo. V Pregledu IO je zbrana ponudba izobraževanja in učenja za odrasle iz 54 občin (glej tudi poglavje 4.2). Med temi občinami izstopa ljubljanska občina z največjo izobraževalno ponudbo za odrasle, precej manjša je ta ponudba v občinah Novo mesto, Maribor, Slovenska Bistrica, Celje, Velenje, Škofja Loka in Kranj (glej tabelo 5).

Tabela 5: Število programov izobraževanja in učenja po občinah

Občina	Število programov izobraževanja in učenja
Ljubljana	1.114
Novo mesto	183
Maribor	183
Slovenska Bistrica	141
Celje	135
Velenje	122
Škofja Loka	113
Kranj	111
Ajdovščina, Bled, Brežice, Črnomelj, Domžale, Grosuplje, Idrija, Ilirska Bistrica, Ivančna Gorica, Izola, Jesenice, Kamnik, Kočevje, Koper, Krško, Lenart, Lendava, Litija, Ljutomer, Medvode, Murska Sobota, Muta, Naklo, Nova Gorica, Ormož, Piran, Ptuj, Postojna, Rače - Fram, Radenci, Radovljica, Ravne na Koroškem, Rogaška Slatina, Ruše, Slovenj Gradec, Sežana, Slovenske Konjice, Šentjur, Šmarje pri Jelšah, Trbovlje, Trebnje, Tržič, Velike Lašče, Zagorje ob Savi	manj kot 100 programov IO

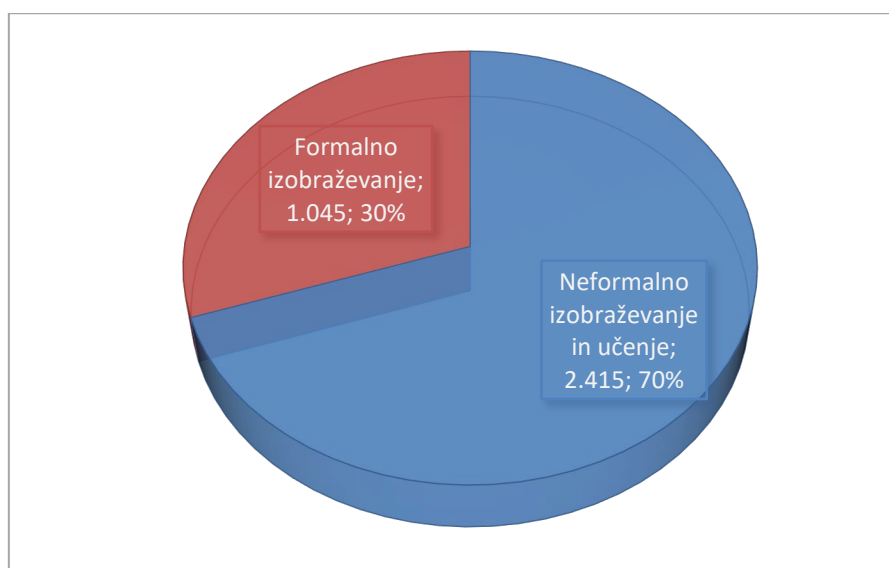
4.6 Programi izobraževanja in učenja po vrstah

Za analizo programov izobraževanja in učenja po vrstah izobraževanja smo uporabili nacionalno Klasifikacijo vrst aktivnosti in izidov izobraževanja in usposabljanja (KLASIUS-SRV)⁴. Rezultati analize podatkov so pokazali, da je večji del zbrane izobraževalne ponudbe namenjen neformalnemu učenju in izobraževanju odraslih (70 %) (glej graf 6).

Neformalno izobraževanje in učenje je zelo razvejano in posega na različna področja človekovega delovanja in zanimanja. Namenjeno je tako širši javnosti kot posameznim ciljnim skupinam odraslih. Z IO po neformalnih izobraževalnih programih se ne pridobi javno veljavna izobrazba ne poklicna ali dodatna kvalifikacija. Splošno neformalno izobraževanje se pogosto tesno prepleta s poklicnim usposabljanjem in spolnjenjem (npr. jezikovno, računalniško izobraževanje idr.), zato je ločevanje pogosto zelo težko, če ne celo nemogoče.

Med programi neformalnega izobraževanja in učenja v Pregledu IO prevladujejo programi učenja tujih jezikov (angleškega, nemškega, italijanskega, francoskega jezika, slovenskega jezika kot tujega jezika in drugi tuji jeziki), sledijo programi, namenjeni razvijanju temeljnega znanja in spretnosti iz branja, pisanja in računanja, programi, namenjeni razvijanju znanj in spretnosti predvsem slabo pismenih odraslih (funkcionalna pismenost), programi za razvoj osebnih spretnosti in osebnostni razvoj, programi priprav na preverjanje in potrjevanje nacionalne poklicne kvalifikacije (NPK), programi s področja informacijske in komunikacijske tehnologije (IKT) ter programi poslovnih in upravnih ved, zlasti poslovanja, upravljanja in menedžmenta.

Graf 6: Vrste izobraževanja za odrasle

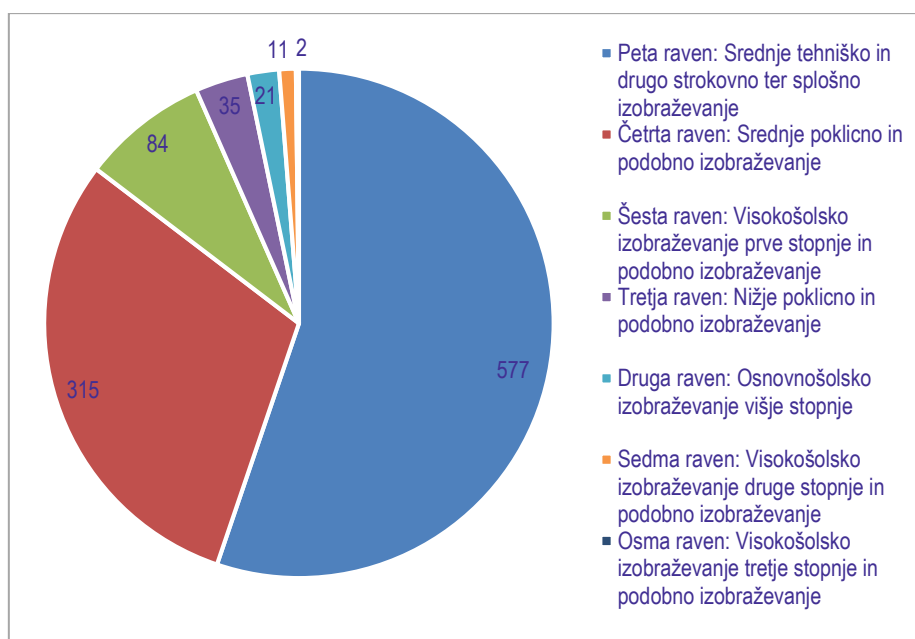

Manjši del izobraževalne ponudbe, zbrane v Pregledu IO, predstavljajo programi formalnega izobraževanja. To omogoča dvig izobrazbene ravni ter pridobivanje ustreznih kvalifikacij in kompetenc za spreminjajoče se potrebe na trgu dela. V ponudbi formalnega izobraževanja za odrasle prevladujejo programi srednjega tehniškega in strokovnega ter splošnega izobraževanja, zlasti ekonomski tehnik, predšolska vzgoja, strojni tehnik, sledijo programi srednjega poklicnega izobraževanja (trgovec,

⁴ <https://www.stat.si/klasius/>

gastronomske in hotelske storitve, bolničar - negovalec, administrator, električar, računalnikar in oblikovalec kovin - orodjar) (glej graf 7).

Graf 7: Število izobraževalnih programov za pridobitev formalne izobrazbe

4.7 Programi izobraževanja in učenja po vsebinah

Izobraževanje in učenje odraslih je vsebinsko pestro in posega na najrazličnejša področja človekovega delovanja in zanimanja. Za analizo izobraževalne ponudbe po vsebinah smo uporabili nacionalno Klasifikacijo področij aktivnosti in izidov izobraževanja in usposabljanja (KLASIUS-P-16).

Tabela 6: Izobraževalni programi za odrasle po vsebinskih področjih KLASIUS-P-16

Vsebinsko področje KLASIUS-P-16	Število programov
Umetnost in humanistika	783
Osnovne in splošne izobraževalne aktivnosti/izidi	780
Tehnika, proizvodne tehnologije in gradbeništvo	438
Poslovne in upravne vede, pravo	416
Transport, varnost, gostinstvo in turizem, osebne storitve	316
Informacijske in komunikacijske tehnologije (IKT)	268
Zdravstvo in socialna varnost	142
Izobraževalne znanosti in izobraževanje učiteljev	129
Kmetijstvo, gozdarstvo, ribištvo in veterinarstvo	74
Področje neznano	51
Družbene vede, novinarstvo in informacijska znanost	43
Naravoslovne, matematika in statistika	20

Največ izobraževalnih programov je bilo umeščenih v vsebinski področji Umetnost in humanistika ter Osnovne in splošne izobraževalne aktivnosti/izidi (glej tabela 6). Prvo področje zajema naslednje vsebine iz umetnosti in humanistike: avdiovizualno ustvarjanje, tehnike in multimedijška proizvodnja, modno oblikovanje, oblikovanje prostora in industrijsko oblikovanje, likovno umetnost, domačo in umetnostno

obrt (unikatni, umetniški izdelki), glasbo, ples in uprizoritvene umetnosti, religijo in teologijo, zgodovino in arheologijo, filozofijo in etiko, jezike in usvajanje jezikov, književnost in jezikoslovje. V izobraževalni ponudbi s tega vsebinskega področja prevladujejo zlasti vsebine učenja tujih jezikov. V drugem področju so zbrane vsebine: splošne izobraževalne aktivnosti/izidi, pismenost in matematična pismenost ter osebne spretnosti in osebnostni razvoj. Prevladujejo programi za pridobivanje in zviševanje ravni pismenosti, temeljnih možnosti ter izboljšanje splošne izobraženosti odraslih.

Sledi vsebinsko področje Tehnika, proizvodne tehnologije in gradbeništvo z vsebinami tehnika, kemijsko inženirstvo in procesi, okoljevarstvena tehnologija, elektrotehnika in energetika, elektronika in avtomatizacija, metalurgija, strojništvo in kovinarstvo, motorna vozila, ladje in letala, proizvodnje tehnologije, živilska tehnologija, laserska, papirniška plastična, steklarska tehnologija, rudarstvo in drugo pridobivanje rudnin, arhitektura, prostorsko načrtovanje, gradbeništvo in urbanizem. V tem vsebinskem področju prevladujejo programi z vsebinskega področja metalurgija, strojništvo in kovinarstvo ter elektrotehnika in energetika.

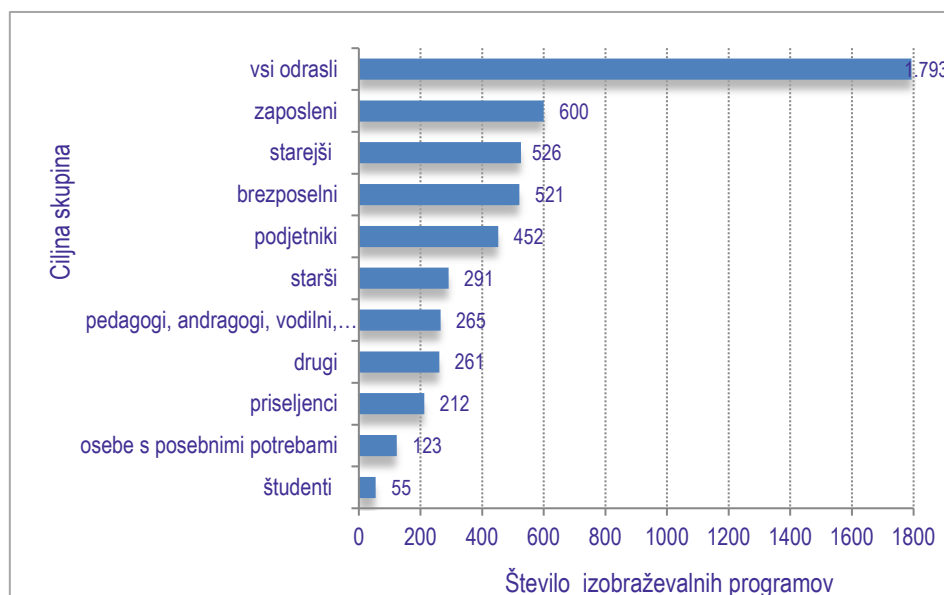
Velika je tudi izobraževalna ponudba vsebin s področja Poslovne in upravne vede, pravo, kamor sodijo vsebine: računovodstvo in revizija, finančništvo, bančništvo in zavarovalništvo, poslovanje in upravljanje, menedžment, poslovodenje in upravljanje, marketing in oglaševanje, tajniško in administrativno delo, prodaja (trgovina) na debelo in drobno, delovne spretnosti, poslovne in upravne vede, pravo.

Med temi vsebinami je največja ponudba s področja interdisciplinarnih izobraževalnih aktivnosti/izidov, kjer je največ učnega časa namenjenega poslovnim in upravnim vedam ter pravu.

4.8 Izobraževalna ponudba po ciljnih skupinah

Pregled IO je namenjen informiranju različnih javnosti in posameznih ciljnih skupin odraslih, predvsem ranljivih skupinam odraslih z nizko ravno znanja, spretnosti in kompetenc. Izvajalci izobraževanja so velik del svoje izobraževalne ponudbe namenili najširši javnosti (vsem odraslim), številni programi izobraževanja in učenja pa so namenjeni tudi določenim ciljnim skupinam: zaposlenim, starejšim, brezposelnim, podjetnikom, staršem, strokovnjakom na področjih izobraževanja in drugih področjih, osebam s posebnimi potrebami, priseljencem ter drugim ciljnim skupinam odraslih (osipnikom, študentom, podeželskemu prebivalstvu, manj izobraženim odraslim, odraslim z nizkimi spretnostni in kompetencami, tujcem, Romom idr.) (glej graf 8).

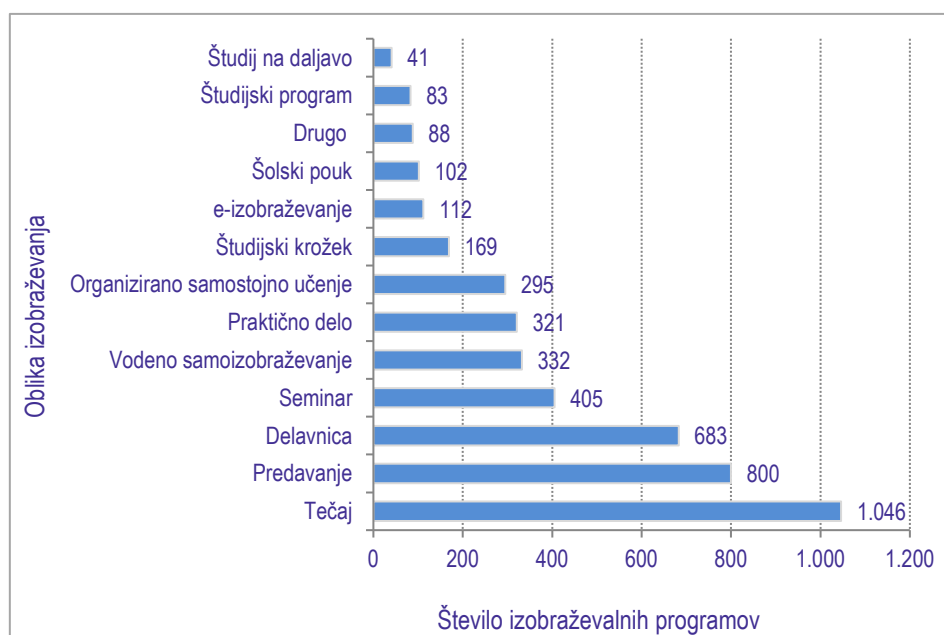
Graf 8: Izobraževalni programi po ciljnih skupinah

4.9 Oblike izobraževanja in učenja odraslih

Odrasli lahko pridobivajo znanje in spretnosti v različnih oblikah izobraževanja in učenja. Izvajalci izobraževanja so v Pregledu IO najpogosteje navedli, da bodo programe izobraževanja in usposabljanja izvedli v obliki tečajev, predavanj ali delavnic, pa tudi seminarjev, vodenega samoizobraževanja, praktičnega dela, organiziranega samostojnega učenja ter študijskih krožkov, ki so med odraslimi zelo priljubljena oblika učenja, in v drugih oblikah (kombinacija pouka in vodenega samoizobraževanja, inštrukcije, timsko delo, študij na daljavo, e-izobraževanje idr.) (glej graf 9).

Graf 9: Oblike izobraževanja odraslih

5. Zaključek ter nadaljnji razvoj naloge

Načrtovane aktivnosti na nalogi Pregled IO smo uspešno realizirali. Redno smo spremljali ponudbo formalnega, zlasti pa neformalnega izobraževanja in učenja za odrasle v Sloveniji ter zbrane podatke za leto 2019/2020 objavili na spletni strani Kam po znanje (<https://pregled.acs.si>). Objave na spletni strani smo stalno posodabljali in nadgrajevali z novostmi v izobraževalni ponudbi ter drugimi vsebinami, koristnimi za vse, ki iščejo informacije o možnostih nadaljnjega izobraževanja in učenja. Informacije, objavljene na spletni strani Kam po znanje, so se izkazale kot pomemben vir tudi za strokovnjake v informativno-svetovalni dejavnosti, kadrovske delavce ter strokovno in politično javnost na področju IO. Rezultati analizirane izobraževalne ponudbe so bili uporabljeni tudi v analitično-raziskovalne namene v IO, pogosto pa tudi za odgovore medijem, ki so povpraševali po ponudbi IO v Sloveniji.

Na predlog MDDSZ in MIZŠ smo januarja predstavili spletno stran Kam po znanje predstavnikom MDDSZ, MIZŠ, ZRSZ in CPI z namenom, da se baza podatkov Pregleda IO dopolni še z drugimi bazami podatkov in informacijami o izobraževanju odraslih.

Tudi letos smo sodelovali s podjetjem ISA.IT, ki je arhiviralo bazo podatkov Pregleda IO za leto 2018/2019 ter pripravilo informacijski sistem za vnos in administracijo podatkov Pregleda IO za novo šolsko leto 2021/2022. Grafično in vsebinsko smo posodobili spletno rubriko Koristne informacije ter nadgradili informacijski sistem na spletni strani za napredno iskanje informacij o izvajalcih ter programih izobraževanja in učenja. Uvedli smo spremljanje obiskanosti spletne strani z Google Analytics.

Zbiranje ter objavo podatkov o ponudbi formalnega in neformalnega izobraževanja in učenja za odrasle v 2019/2020 smo izvedli v skladu z načrtom in terminskim planom. Maja smo povabili izvajalce izobraževanja in učenja odraslih k objavi njihove ponudbe izobraževanja in usposabljanja na spletni strani Kam po znanje. Zbiranje in redakcija zbranih podatkov je tekla do junija, ko smo uredili prvo objavo zbrane izobraževalne ponudbe za novo šolsko leto na spletni strani. Izvajalci so lahko tudi kasneje dopolnjevali in posodabljali podatke, ki smo jih redno objavljali, preko spletne aplikacije. Do konca leta 2019 smo na spletni strani Kam po znanje objavili podatke o 224 izvajalcih izobraževanja odraslih in 3.460 programih izobraževanja in učenja. Stalno smo objavljali tudi druge koristne vsebine o ponudbi izobraževanja, o možnostih za nadaljnje izobraževanje in usposabljanje za različne ciljne skupine odraslih, ter zanimive novice o dogajanju in dosežkih v izobraževanju (okoli 72 objav do konca leta 2019).

Spletno rubriko Kotiček EPALE – znanja za izobraževalce odraslih smo povezali z e-platforno EPALE. Iz celotne izobraževalne ponudbe smo v Kotičku EPALE redno izpostavljali programe usposabljanja in spopolnjevanja za nadaljnji strokovni razvoj izobraževalcev odraslih (do konca leta 2019 smo objavili okoli 90 programov). S predstavnico Nacionalne podporne službe (NSS) na CMEPIUS smo se dogovorili o rednem posredovanju informacij o usposabljanjih za izobraževalce odraslih za objavo v spletni rubriki Kotiček EPALE.

Najširšo ter strokovno javnost smo o Pregledu IO informirali v različnih elektronskih medijih ter na strokovnih dogodkih in srečanjih po Sloveniji. Na novo smo pripravili tudi informativni letak o Pregledu IO, ki se je izkazal kot koristno promocijsko gradivo na različnih dogodkih in za različne ciljne skupine odraslih. Preko telefona ali elektronske pošte smo redno odgovarjali na zastavljena vprašanja o izobraževalni ponudbi ter informirali in svetovali o možnostih nadaljnjega izobraževanja in usposabljanja. Pri tem smo občasno sodelovali tudi s središčem za svetovanje in vrednotenje. Odgovarjali smo na vprašanja medijev o izobraževalni ponudbi odraslih. Za potrebe strokovnega dela smo pripravljali poizvedbe in izvoze podatkov iz Pregleda IO ter dodatne analize podatkov o izobraževalni ponudbi.

Kaj kaže Pregled IO 2019/2020 v številkah?

Do konca leta 2019 je v Pregledu IO 224 izvajalcev izobraževanja odraslih predstavilo 3.460 programov izobraževanja in usposabljanja. Kazalnika nista končna, saj lahko izvajalci izobraževanja do konca šolskega leta 2019/2020 podatke o svoji izobraževalni ponudbi dopolnjujejo in posodablajo.

Mreža izvajalcev izobraževanja in učenja odraslih je razvejana po vseh slovenskih regijah, najštevilčnejši pa so izvajalci izobraževanja odraslih v osrednjeslovenski regiji, kjer je tudi največje povpraševanje po izobraževanju.

Opažamo, da še vedno obstajajo razlike med občinami glede dostopnosti izobraževanja in učenja za odrasle v lokalnem okolju. V Pregledu IO so se predstavili izvajalci izobraževanja odraslih iz 54 slovenskih občin. Največ jih je bilo iz ljubljanske, v večini ostalih občin pa je bil zabeležen le po en izvajalec izobraževanja odraslih.

Paleta ustanov, v katerih poteka IO, je raznovrstna, kar vpliva tudi na vsebinsko pestrost ponudbe izobraževanja in učenja odraslih. Poleg izobraževalnih ustanov se v Pregledu IO predstavljajo še druge organizacije, katerih primarna dejavnost ni nujno izobraževalna dejavnost (društva ali zveze društev, višje in visoke strokovne šole, fakultete, knjižnice, univerze za tretje življenjsko obdobje, muzeji, galerije, zavodi, združenja, zbornice idr.). Med ponudniki izobraževanja odraslih prevladujejo srednje šole in njihove enote za IO, zasebne ustanove in šole ter ljudske univerze.

Kar 70 % zbrane izobraževalne ponudbe so programi neformalnega učenja in IO. Prevladujejo programi učenja tujih jezikov (angleškega, nemškega, italijanskega, francoskega jezika, slovenskega jezika kot tujega jezika in drugi), sledijo programi, namenjeni razvijanju temeljnega znanja in spretnosti iz branja, pisanja in računanja, programi, namenjeni razvijanju znanj in spretnosti predvsem slabo pismenih odraslih (funkcionalna pismenost), programi za razvoj osebnih spretnosti in osebnostnega razvoja, programi priprav na preverjanje in potrjevanje nacionalne poklicne kvalifikacije (NPK), programi s področja informacijske in komunikacijske tehnologije (IKT) ter programi poslovnih in upravnih ved, zlasti poslovanja, upravljanja in menedžmenta. V ponudbi formalnega izobraževanja za odrasle (30 %), prevladujejo programi srednjega tehniškega in strokovnega ter splošnega izobraževanja za odrasle zlasti ekonomski tehnik, predšolska vzgoja, strojni tehnik, ter programi srednjega poklicnega izobraževanja odraslih (trgovec, gastronomske in hotelske storitve, bolničar - negovalec, administrator, električar, računalnikar in oblikovalec kovin - orodjar).

Izobraževanje in učenje odraslih je vsebinsko zelo pestro, saj posega na različna področja človekovega delovanja in zanimanja. Največ programov je z vsebinskega področja Umetnost in humanistika, Osnovne in splošne izobraževalne aktivnosti/izidi, Tehnika, proizvodne tehnologije in gradbeništvo ter Poslovne in upravne vede, pravo.

Izvajalci izobraževanja in učenja so velik del izobraževalne ponudbe v Pregledu IO namenili najširši javnosti (vsem odraslim), številni programi izobraževanja in učenja pa so namenjeni določenim ciljnim skupinam, kot so zaposleni, starejši brezposelni, podjetniki, starejši, starši, strokovnjaki v izobraževanju in drugih področjih, osebe s posebnimi potrebami, priseljenci in druge ciljne skupine odraslih (osipniki, manj izobraženi odrasli, odrasli z nizkimi spretnostmi in kompetencami, podeželsko prebivalstvo, tujci, Romi idr.).

Odrasli lahko pridobivajo znanje in spretnosti v različnih oblikah izobraževanja in učenja. Izvajalci izobraževanja so v Pregledu IO najpogosteje navedli, da bodo programe izobraževanja in usposabljanja izvedli v obliki tečajev, predavanj ali delavnic, pa tudi seminarjev, vodenega samoizobraževanja, praktičnega dela, organiziranega samostojnega učenja ter študijskih krožkov, ki so med odraslimi zelo priljubljena oblika učenja, ter v drugih oblikah izobraževanja in učenja (kombinacija pouka in vodenega samoizobraževanja, inštrukcije, timsko delo, študij na daljavo, e-izobraževanje idr.).

Nadaljnji razvoj naloge

Bazo podatkov Pregleda IO bomo redno dopolnjevali in posodabljali z novimi izvajalci izobraževanja odraslih in si prizadevali za še celovitejšo predstavitev izobraževalne ponudbe, ki je na voljo odraslim v Sloveniji, na spletni strani Kam po znanje.

Prizadevali si bomo, da bodo informacije, objavljene v Pregledu IO, koristne za različne javnosti, tako najširše množice kot strokovnjake pri informiranju in svetovanju odraslim ter za razvojno-raziskovalne namene, politično javnost za različne odločitve na področju IO. Posebno pozornost o različnih možnostih za ponovno vključitev izobraževanja in usposabljanja bomo namenili tudi informiranju ranljivih ciljnih skupin odraslih. Povezali se bomo z različnimi ustanovami in jih povabili, naj povezavo na spletno stran Kam po znanje objavijo na svojih spletnih straneh ter o njej širijo glas tudi med svojimi uporabniki.

Celo leto bomo skrbeli za čim vidnejšo promocijo Pregleda IO tudi v najširši in strokovni javnosti.

Temeljito bomo prenovili računalniško in sistemsko programsko opremo, prilagojeno aplikaciji za zbiranje podatkov o ustanovah in posameznikih, ki delujejo na področju IO (ANR) in za administracijo podatkov Pregleda IO (ANA), kar bo omogočilo hitrejše in prijaznejše delo s programom.

Dodatno se bomo usposabljali za učinkovitejše in prodornejše pisanje promocijskih in informativnih besedil, da bodo besedila, objavljena na spletni strani Kam po znanje, še privlačnejša za različne ciljne skupine odraslih. Odprli bomo profil Pregled IO na FB.